

พฤติกรรมทางการเมืองที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี

THE POLITICAL BEHAVIOURS OF INFLUENCE THE POLITICAL PARTICIPATION OF CITIZENS IN KANCHANABURI PROVINCE

ปรานต์ชญาณ์ กุลหิรัญวิสิฐ /PRANCHAYA KULHIRANWISIT¹

ประสงค์ กัลยาณะธรรม / PRASONG KALAYANATHUM²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี 2) ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อรูปแบบ และกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน 4) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจังหวัดกาญจนบุรี ได้มาจากกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วนของอำเภอ จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.911 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านค่านิยม รองลงมา คือ ด้านทัศนคติ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความเชื่อ

2. ระดับความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรีที่มีต่อรูปแบบ และกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ย

¹นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

²อาจารย์คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สังกัดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มากที่สุด คือ ด้านการร่วมแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ รองลงมา คือ ด้านการแสดงประชามติ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการเลือกตั้งตัวแทน

3. ความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรีที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับสูงมาก

4. ความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรีที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองสามารถอธิบายความ ผันแปรของความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ร้อยละ 73.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสมการการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปของคะแนนดิบ คือ $Y = 1.245 + 0.241 \text{ บุคลิกภาพ} + 0.267 \text{ ค่านิยม} + 0.156 \text{ ทศนคติ}$

คำสำคัญ: พฤติกรรมทางการเมือง รูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี

ABSTRACT

The purposes of this research were to study 1) the level of public opinion on factors determining political behaviours of population, 2) the level of public opinion towards the participation of political activities of people in Kanchanaburi Province, 3) the relationship between public opinion towards factors determining political behaviours and Kanchanaburi Province people's opinions on the participation of political activities, and 4) the extent to which factors determining political behaviours influencing the public participation of political activities. The samples used in the study were 400 people in Kanchanaburi Province. The data collection instrument was a questionnaire. The whole value of the conviction was 0.911. Statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, Pearson Product Moment Correlation Coefficient, and multiple regression analysis of multiple regression with significant statistical significance at .05.

The results of the study revealed that

1. the level of public opinion towards the factors determining political behaviours was at the highest level, when analyzing each factor, value was highest, followed by attitude and believe.

2. it was that the level of opinion of people in Kanchanaburi Province on participation in political activities was at the high level, the highest mean score was the participation in decision making and decision making, followed by referendum and the representative election.

3. the opinions of people in Kanchanaburi Province on political behavior were positively correlated with opinions on the patterns and activities of political participation at a very high level.

4. the opinions of people in Kanchanaburi Province on political behavior can be explained. The variation of opinions on the forms and activities of political participation was 73.10% at the .05 level of significance and the multiple regression analysis equation in the form of raw scores was $Y = 1,245 + 0.241 \text{ personality} + 0.267 \text{ values} + 0.156 \text{ attitude}$

Keywords: political behaviours, political participation, Kanchanaburi Province.

บทนำ

การเมือง (politics) เป็นเรื่องสำคัญที่สุดในสังคมมนุษย์เพราะเป็นเรื่องของอำนาจและการจัดสรรประโยชน์ที่มีในสังคมนั้น ๆ การเมืองจึงเป็นตัวกำหนดกิจกรรมที่สำคัญของสังคมแทบทุกแง่มุม ตั้งแต่การที่จะใช้ระบบเศรษฐกิจแบบใด จะมีการศึกษาในรูปแบบใด ไปจนแม้กระทั่งการสร้างเขื่อน การขุดถนนวางท่อที่อาจเอื้อประโยชน์หรืออาจทำความเดือดร้อนให้แก่ก็ได้ (โกวิทย์ พวงงาม, 2546: 21) พฤติกรรมทางการเมืองเป็นการแสดงออก ซึ่งจะมีผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ดังนั้น พฤติกรรมทางการเมืองจึงเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมือง เช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมในการณรงค์หาเสียง การเข้ารับสมัครรับเลือกตั้ง การเข้าร่วมประชาพิจารณ์ การเข้าร่วมต่อสู้ทางการเมือง เป็นต้น พฤติกรรมทางการเมืองที่สำคัญยิ่งในสังคมประชาธิปไตยประการหนึ่ง คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการสนับสนุนและการเรียกร้องต่อผู้นำในรัฐบาลเพื่อให้สนองต่อความต้องการ ความพยายามที่จะสร้างผลกระทบต่อการดำเนินงานของรัฐบาลที่ได้ผล และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมทางการเมือง ที่ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น การออกเสียง การยื่นข้อเรียกร้อง การประท้วง การลอบบี้ เป็นต้น เหตุการณ์ทางการเมืองที่ผ่านมาเห็นได้ว่าการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเฉพาะในส่วนของการกระบวนกรมีส่วนร่วมในการแสดงออกหรือการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ของประชาชน จะมีผลต่อการกำหนดทิศทางหรือก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาลหรือคณะทำงานบริหารประเทศได้ ซึ่งรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้ คือ การแสดงประชามติ (referendum) การริเริ่มให้เสนอกฎหมาย (initiative) การถอดถอนออกจากตำแหน่ง (recall) การร่วมแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ (plebiscite) และการเลือกตั้งตัวแทน (election) (เกษม อุทยานิน, 2516: 120-121)

จังหวัดกาญจนบุรี มีการปกครอง 13 อำเภอ 98 ตำบล และ 959 หมู่บ้าน (กรมการปกครอง, 2559) มีจำนวนประชาชนทั้งสิ้น 882,146 คน และมีประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น 620,508 คน ที่ผ่านมา ประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี ได้มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ โดยประชาชนแต่ละคนจะมีพฤติกรรมทางการเมืองที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งมีปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งเสริมในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองในหลายรูปแบบ และกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ถือเป็นบริบทที่สำคัญยิ่งในการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขซึ่งเป็นการสะท้อนอำนาจอธิปไตยที่เป็นของประชาชนอย่างแท้จริง จากข้อมูลสถิติการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป แบบแบ่งเขตเลือกตั้งในพื้นที่ จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 พบว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด จำนวน 575,775 คน มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งรวมทั้ง 5 เขต จำนวน 437,486 คน คิดเป็นร้อยละ 75.98 ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกาญจนบุรี, 2554: ออนไลน์) และจากข้อมูลสถิติการเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภา เป็นการทั่วไป ในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2557 พบว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด จำนวน 597,192 คน มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวน 210,601 คน คิดเป็นร้อยละ 35.20 ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกาญจนบุรี, 2557: ออนไลน์)

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรีที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองและรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางการเมืองกับรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี โดยศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อนำผลวิจัยมาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องปรับปรุงพัฒนา และหาแนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองกับความคิดเห็นของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรีที่มีต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี

4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรีที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษาเฉพาะจังหวัดกาญจนบุรี
2. ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 620,508 คน
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองตามแนวคิดของ Allport (1973) และศึกษารูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวคิดของเกษม อุทยานิน (2516: 120-121)
4. ขอบเขตด้านตัวแปร
 - 4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วย 4 พฤติกรรม คือ 1) ด้านความเชื่อ 2) ด้านค่านิยม 3) ด้านทัศนคติ และ 4) ด้านบุคลิกภาพ
 - 4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ รูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการแสดงประชามติ 2) ด้านการริเริ่มให้เสนอกฎหมาย 3) ด้านการถอดถอนออกจากตำแหน่ง 4) ด้านการร่วมแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ และ 5) ด้านการเลือกตั้งตัวแทน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบระดับความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมือง
2. ทำให้ทราบระดับความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมือง
3. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมือง
4. นำผลการวิจัยครั้งนี้มาเป็นข้อมูลในการพัฒนาส่งเสริมความรู้รูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี

สมมติฐานการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องพฤติกรรมทางการเมือง ที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี ผู้ศึกษาได้นำกรอบแนวคิด และงานการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดเป็นสมมติฐานในการศึกษา ดังนี้

ความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมือง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับสูงมาก

นิยามศัพท์

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะในการศึกษา ดังนี้

พฤติกรรมทางการเมือง หมายถึง เป็นการแสดงออกทางการเมือง ซึ่งจะมีผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ดังนั้นพฤติกรรมทางการเมืองจึงเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมือง

ความเชื่อ หมายถึง การที่บุคคลคิดว่าการกระทำบางอย่างหรือปรากฏการณ์บางอย่างที่มีอยู่จริงหรือเกิดขึ้นจริง ๆ เป็นการยอมรับนับถือเชื่อมั่นในสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่อาจตั้งอยู่บนพื้นฐานของความคิดเหตุผลที่สามารถพิสูจน์ได้ หรืออาจตั้งอยู่บนพื้นฐานของการยอมรับศรัทธาโดยปราศจากเหตุผลหรือการพิสูจน์ใด ๆ จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดพฤติกรรม

ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่บุคคลพอใจหรือเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่า แล้วยอมรับไว้เป็นความเชื่อหรือความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ซึ่งเป็นความคิดที่มีอิทธิพลให้บุคคลเลือกกระทำการอันใดอันหนึ่งที่มีอยู่หลายวิธี หรือเลือกเป้าหมายอันใดอันหนึ่งจากหลาย ๆ อันที่มีอยู่ ค่านิยมจะฝังอยู่ในตัวบุคคลในรูปของความเชื่อตลอดไปจนกว่าจะพบกับค่านิยมใหม่ ซึ่งตนพอใจกว่าก็จะยอมรับไว้ ค่านิยมจึงเป็นเสมือนพื้นฐานแห่งการประพฤติปฏิบัติของบุคคลโดยตรง

ทัศนคติ หมายถึง การวางแนวความคิดความรู้สึกให้ตอบสนองในเชิงบวกหรือเชิงลบต่อคนหรือต่อสิ่งของในสภาวะแวดล้อมของบุคคลนั้น ๆ และทัศนคติเป็นการตอบสนองสิ่งเร้าทางจิตใจที่สามารถที่จะรู้หรือถูกตีความได้จากสิ่งที่คนพูดออกมาอย่างไม่เป็นทางการ หรือจากการสำรวจที่เป็นทางการ หรือจากพฤติกรรมของบุคคลเหล่านั้น

บุคลิกภาพ หมายถึง การรับรู้พฤติกรรมรวมทั้งหมดของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ทั้งในสิ่งที่มองเห็นได้ เช่น ลักษณะของพฤติกรรม และสิ่งที่มองไม่เห็น เช่น ความคิด ความสนใจ ค่านิยม ซึ่งจะทำให้คนอื่นสามารถจะเข้าใจและแยกได้ว่าบุคคลนั้นแตกต่างจากคนทั่วไปได้

รูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง กิจกรรมหรือลักษณะของการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ซึ่งจะมี 5 รูปแบบ คือ การลงประชามติ การริเริ่มให้เสนอกฎหมาย การถอดถอนออกจากตำแหน่ง และการร่วมแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจและการเลือกตั้งตัวแทน

การแสดงประชามติ หมายถึง เป็นการให้ประชาชนเข้าร่วมในการพิจารณาและตัดสินใจที่จะรับหรือไม่รับกฎหมายที่จะออกมีผลบังคับใช้แก่ตน ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาของสภาในขั้นต้นมาแล้ว ประชามตินี้ถ้าจะมีทั้งแบบบังคับให้ประชาชนต้องแสดงประชามติ และไม่บังคับให้ต้องแสดงประชามติก็ได้ ขึ้นอยู่กับว่าจะมีความจำเป็นหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด

การริเริ่มให้เสนอกฎหมาย หมายถึง การกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิเข้าชื่อเสนอร่างกฎหมายที่เห็นว่าจำเป็นและเกี่ยวข้องกับกลุ่มตนเอง เป็นการให้สิทธิประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลักการของประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมอันจะช่วยอุดช่องว่างหรือเป็นส่วนเสริมให้ประชาธิปไตยมีผู้แทนนั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การถอดถอนออกจากตำแหน่ง หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีอำนาจในการปลดเจ้าหน้าที่ของฝ่ายบริหารหรือรัฐบาลก็ได้ เมื่อเห็นว่าผู้นั้นไม่ดำเนินการตามความต้องการของประชาชนหรือปฏิบัติตนไม่สมควร แต่จะต้องเป็นตำแหน่งที่มาจากการเลือกตั้ง

การร่วมแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น และร่วมตัดสินใจในปัญหาที่สำคัญ เมื่อรัฐบาลไม่สามารถตัดสินใจปัญหานั้น ๆ ได้

การเลือกตั้งตัวแทน หมายถึง เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเลือกตั้งตัวแทนเพื่อไปทำหน้าที่บริหารงานของประชาชน

ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่อาศัยอยู่ใน จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป

วิธีดำเนินการ

โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจังหวัดกาญจนบุรี จำนวนทั้งสิ้น 620,508 คน โดยแบ่งออกเป็น 13 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองกาญจนบุรี 129,015 คน อำเภอท่ามะกา 104,705 คน อำเภอท่าม่วง 84,309 คน อำเภอเลาขวัญ 43,849 คน อำเภอบ่อพลอย 43,452 คน อำเภอพนมทวน 42,055 คน อำเภอไทรโยค 35,787 คน อำเภอทองผาภูมิ 29,915 คน อำเภอห้วยกระเจา 25,989 คน อำเภอด่านมะขามเตี้ย 25,202 คน อำเภอหนองปรือ 23,643 คน อำเภอศรีสวัสดิ์ 17,872 คน อำเภอสังขละบุรี 14,715 คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามวิธีของ Yamane (1973: 125) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างอยู่ที่ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ $\pm 5\%$

ขั้นที่ 1 ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากประชาชน ผู้วิจัยดำเนินการโดยใช้สูตรคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ของ Yamane ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 ตัวอย่าง

ขั้นที่ 2 ทำการหาตัวอย่างประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จังหวัดกาญจนบุรี จากจำนวนขนาดตัวอย่างทั้งหมดที่คำนวณได้ในขั้นที่ 1 คือ 400 ตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ

ตามสัดส่วน (proportional stratified random sampling) ของอำเภอ จากนั้นจึงนำมาหาตัวอย่าง โดยในแต่ละชั้นภูมิได้ทำการสุ่มตัวอย่าง แบบง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนของ ประชาชนในแต่ละชั้นภูมิ โดยใช้สูตรในการคำนวณ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชาชนและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

อำเภอ	ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	กลุ่มตัวอย่าง
เมืองกาญจนบุรี	129,015	84
ท่ามะกา	104,705	68
ท่าม่วง	84,309	54
เลาขวัญ	43,849	28
บ่อพลอย	43,452	28
พนมทวน	42,055	27
ไทรโยค	35,787	23
ทองผาภูมิ	29,915	19
ห้วยกระเจา	25,989	16
ด่านมะขามเตี้ย	25,202	16
หนองปรือ	23,643	15
ศรีสวัสดิ์	17,872	11
สังขละบุรี	14,715	11
รวม	620,508	400

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน โดยตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ เพื่อให้เลือกตอบ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี 1) ด้านค่านิยม 2) ด้านความเชื่อ 3) ด้านทัศนคติ 4) ด้านบุคลิกภาพ มาตราวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีการของลิเคิธสเกล (Likert's scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบ

และกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี 1) การแสดงประชามติ (referendum) 2) การริเริ่มให้เสนอกฎหมาย (initiative) 3) การถอดถอนออกจากตำแหน่ง (recall) 4) การร่วมแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ (plebiscite) 5) การเลือกตั้งตัวแทน (election) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยยื่นคำร้องถึงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังจังหวัดกาญจนบุรี เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละอำเภอเป็นที่เรียบร้อยแล้วจึงทำการจับสลากจากบัญชีรายชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละอำเภอในจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยดังตารางที่ 1 หลังจากนั้นดำเนินการส่งแบบสอบถามโดยวิธีไปพบกับผู้นำชุมชน ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิกสภาท้องถิ่น ในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง และโดยวิธีส่งไปรษณีย์ให้กับกลุ่มตัวอย่างตามรายชื่อ ที่อยู่ที่ได้ทำการจับสลากไว้ โดยให้ผู้นำชุมชนเป็นผู้ดำเนินการเก็บให้ และส่งกลับคืนมาทางไปรษณีย์แบบสอบถามที่ส่งกลับคืนมาทั้งสิ้น มีจำนวน 400 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100 เมื่อได้ข้อมูล ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ได้ครบตามจำนวนที่ต้องการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ การวิเคราะห์ข้อมูลระดับพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน รูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยการค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนและรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชน โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมทางการเมืองที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมทางการเมืองที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงโดย เป็นเพศชาย จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 63.00 และเพศหญิง จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 37.00

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 51-60 ปี จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 52.30 รองลงมา คือ อายุ 41-50 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 และน้อยที่สุดที่มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.30

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร เป็นจำนวน 146 คน คิดเป็น ร้อยละ 36.50 รองลงมาคือ รับจ้างทั่วไป จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.80 และน้อยที่สุด คือ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท จำนวน 237 คนคิดเป็นร้อยละ 59.30 รองลงมา คือ รายได้ 10,001-15,000 บาท จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.80 และน้อยที่สุดคือ รายได้ 15,001-20,000 บาท จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นด้านพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี

พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.40) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านค่านิยม ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.43) รองลงมา คือ ด้านทัศนคติ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.39) ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.46) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความเชื่อ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.43) ตามลำดับ ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองในภาพรวม

(n = 400)

พฤติกรรมทางการเมือง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านความเชื่อ	4.31	0.43	มากที่สุด	4
2. ด้านค่านิยม	4.37	0.43	มากที่สุด	1
3. ด้านทัศนคติ	4.34	0.39	มากที่สุด	2
4. ด้านบุคลิกภาพ	4.33	0.46	มากที่สุด	3
รวม	4.34	0.40	มากที่สุด	

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นด้านรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี

รูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.32) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน และระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการร่วมแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.36) รองลงมา คือ ด้านการแสดงประสามติ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.33) ด้านการถอดถอนจากตำแหน่ง ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.41) ด้านการริเริ่มให้เสนอกฎหมาย ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.47) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการเลือกตั้งตัวแทน ($\bar{X} = 3.13$, S.D. = 0.80) ตามลำดับ ดังปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในภาพรวม

(n = 400)

รูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมือง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการแสดงประสามติ	4.41	0.33	มากที่สุด	2
2. ด้านการริเริ่มให้เสนอกฎหมาย	4.32	0.47	มากที่สุด	4
3. ด้านการถอดถอนจากตำแหน่ง	4.37	0.41	มากที่สุด	3
4. ด้านการร่วมแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ	4.44	0.36	มากที่สุด	1
5. ด้านการเลือกตั้งตัวแทน	3.13	0.80	ปานกลาง	5
รวม	4.13	0.32	มาก	

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองกับความคิดเห็นของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อรูปแบบ และกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระคือ ระดับความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรีที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี (X) กับตัวแปรตาม ระดับความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม (Y) ผู้วิจัยได้นำตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัว มาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม สรุปได้ว่า การทดสอบตัวแปรอิสระ $X_1 - X_4$ มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม (Y_{total}) ในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก ได้แก่ ด้านค่านิยม

($r = 0.821$, $p < 0.05$) และด้านบุคลิกภาพ ($r = 0.845$, $p < 0.05$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสัมพันธ์ในระดับสูง ได้แก่ ด้านความเชื่อ ($r = 0.718$, $p < 0.05$) และด้านทัศนคติ ($r = 0.767$, $p < 0.05$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถนำตัวแปรดังกล่าวทุกตัวไปใช้ในการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนและสามารถสรุปค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม ดังปรากฏในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างตัวแปรด้านระดับความคิดเห็นของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองกับระดับความคิดเห็นของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

($n = 400$)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_{total}	Y_{total}
X_1	1.000	0.668**	0.940**	0.865**	0.923**	0.718**
X_2		1.000	0.756**	0.926**	0.896**	0.821**
X_3			1.000	0.887	0.951**	0.767**
X_4				1.000	0.982**	0.845**
X_{total}					1.000	0.841**
Y_{total}						1.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

X_1 = ด้านความเชื่อ

X_2 = ด้านค่านิยม

X_3 = ด้านทัศนคติ

X_4 = ด้านบุคลิกภาพ

X_{total} = ระดับความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรีที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองในภาพรวม

Y_{total} = ระดับความคิดเห็นของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรีที่มีต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรีที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองที่มีอิทธิพลต่อระดับความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรีที่มีต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ระดับความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรีที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมือง ด้านค่านิยม (X_2) บุคลิกภาพ (X_4) และทัศนคติ (X_3) เป็นตัวที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการและสามารถอธิบายความผันแปรของรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรีได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าประสิทธิภาพในการทำนาย R^2 มีค่าเท่ากับ 0.731 ซึ่งแสดงว่า พฤติกรรมทางการเมือง ด้านค่านิยม บุคลิกภาพ และทัศนคติ ส่งผลต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี ได้ร้อยละ 73.10 และระดับความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรีได้ดีที่สุด ซึ่งได้แก่ 1. ด้านบุคลิกภาพ ($\beta = 0.241$) 2. ด้านค่านิยม ($\beta = 0.267$) 3. ด้านทัศนคติ ($\beta = 0.156$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังปรากฏในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis) รูปแบบสมการพยากรณ์ระดับความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรีที่มีต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม

(n = 400)

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
Regression	3	30.396	10.099	359.539*	.00
Residual	396	11.123	0.028		
Total	399	41.419			
ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการตามลำดับ	b	SE.b	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	1.245	0.108		11.497	.00
บุคลิกภาพ (X_4)	0.241	0.074	0.345	3.265	.00
ค่านิยม (X_2)	0.267	0.055	0.359	4.826	.00
ทัศนคติ (X_3)	0.156	0.050	0.190	3.110	.00

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

$R = 0.855$ $R^2 = 0.731$ $SE.E. = 0.167$

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางการเมืองที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านค่านิยม รองลงมา คือ ด้านทัศนคติ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความเชื่อ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Myron (1971) ที่ว่าพฤติกรรมทางการเมืองเป็นการแสดงออกทางการเมือง ซึ่งจะมีผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ดังนั้น พฤติกรรมทางการเมืองจึงเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมือง เช่น การเลือกตั้ง ได้แก่ การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมในการรณรงค์หาเสียง การเข้ารับสมัครรับเลือกตั้ง เป็นต้น การเข้าร่วมประชาพิจารณ์ การเข้าร่วมต่อสู้ทางการเมือง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนุชปภาดา ธนวิโรดม (2557) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.78 เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้ 1) ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.77 2) ด้านการลงคะแนนเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.09 และ 3) ด้านระยะเวลาการตัดสินใจเลือกตั้งอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.46 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย เพศและรายได้ไม่พบความแตกต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนอายุ สถานภาพ การศึกษา และอาชีพ พบความแตกต่างกัน เป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. รูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการร่วมแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ รองลงมา คือ ด้านการแสดงประชามติ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการเลือกตั้งตัวแทน ซึ่งสอดคล้องกับ Easton & Dennis (1969: 112-117) ได้อธิบายทัศนคติเกี่ยวกับ ความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเครื่องสนับสนุนความชอบธรรมทางการเมือง (political legitimacy) ในการเข้ามาครองอำนาจรัฐ และการรักษาอำนาจรัฐ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นปัจจัยในการนำเสนอความต้องการ (demand) และการสนับสนุน (support) ต่อระบบการเมือง และจะเป็นสิ่งที่แสดงออกซึ่งการดำรงอยู่ของระบบการเมือง หรือทำให้การเมืองอยู่ในภาวะดุลยภาพได้และยังสอดคล้องกับแนวคิดของสุจิต บุญบงการ และสุชุม นวลสกุล (2540) ได้อธิบายทัศนคติเกี่ยวกับ ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างกว้าง ๆ สรุปได้ดังนี้ 1) ควรมีความตื่นตัวไปลงคะแนนเสียงเป็นจำนวนมาก ถ้ามีคนที่นอนหลับทับสิทธิเป็นจำนวนมากแล้ว ประชาธิปไตยย่อมจะดำเนินไปด้วย

ความยากลำบาก 2) การลงคะแนนเสียงจะต้องไปด้วยความเป็นตัวของตัวเอง ไม่ใช่ไปเพราะถูกจ้างวานหรือถูกเกณฑ์ให้ไปและการไปลงคะแนนต้องไปด้วยความตื่นตัวทางการเมือง 3) การไปลงคะแนนเสียงผู้ลงคะแนนจะได้ศึกษาอย่างท่องแท้ถึงความสำคัญของการเลือกตั้งว่าเป็นอย่างไร รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในตัวของผู้สมัคร นโยบายของผู้สมัครและพรรคที่ผู้สมัครสังกัดพอสมควร และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกรกช กาวิล (2554) ได้ศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่น ได้แก่ หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและเสียงตามสายเป็นช่องทางที่มีความสำคัญอย่างมากที่ช่วยในการสื่อสารและกระจายข่าวสารให้กับชุมชนผ่านเสียงตามสายเกือบทุกหมู่บ้าน ซึ่งเป็นช่องทางการสื่อสารที่รวดเร็ว สะดวก และเข้าถึงชุมชนได้มากที่สุด 2) รูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง แยกเป็นช่วงก่อนการเลือกตั้ง ได้แก่ การตรวจสอบรายชื่อของตนเองและคนในครอบครัวที่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ช่วงวันเลือกตั้ง ได้แก่ การตัดสินใจว่าจะเลือกผู้สมัครผู้ใดไว้แล้วก่อนเดินทางไปเลือกตั้ง ช่วงหลังเลือกตั้ง ได้แก่ การทราบผลการนับคะแนนเลือกตั้ง 3) ฐานะทางสังคม (การเป็นอาสาสมัครปฏิบัติงาน) การเห็นคุณค่าของการเลือกตั้ง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่น 4) แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่น ได้แก่ ควรพัฒนาการนำเสนอสื่อประชาสัมพันธ์ คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ควรประชาสัมพันธ์เพื่อขอความร่วมมือไปยังเจ้าบ้านแจ้งผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ที่อยู่ที่อื่นให้เดินทางกลับมาลงคะแนนเลือกตั้ง และคณะกรรมการการเลือกตั้งควรสร้างความรู้ความเข้าใจ ให้ผู้นำชุมชนและประชาชนผ่านหอกระจายข่าวหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น อาทิ การจัดประชุมสัจจกรเพื่อให้ได้มีโอกาสซักถามและร่วมแสดงความคิดเห็น อันจะเป็นการกระตุ้นให้เกิดการตื่นตัวเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความคิดเห็นของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรีที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองกับระดับความคิดเห็นของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรีที่มีต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรีที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมือง ด้านบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก ($r = 0.845, p < 0.05$) รองลงมาคือ ระดับความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรีที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมือง ด้านค่านิยม มีความสัมพันธ์กับรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก ($r = 0.821, p < 0.05$) ระดับความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรีที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมือง ด้านทัศนคติมีความสัมพันธ์กับรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

($r = 0.767$, $p < 0.05$) และด้านความเชื่อมีความความสัมพันธ์กับ รูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงสุด โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ($r = 0.718$, $p < 0.05$) ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลปรากฏได้ ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานพฤติกรรมทางการเมืองแยกรายด้านมีความสัมพันธ์กับ รูปแบบและกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี

(n = 400)

พฤติกรรมทางการเมือง	R	P-value	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
			เป็นไปตามสมมติฐาน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
ด้านความเชื่อ	0.718** (สูง)	.000	✓	
ด้านค่านิยม	0.821** (สูงมาก)	.000	✓	
ด้านทัศนคติ	0.767** (สูง)	.000	✓	
ด้านบุคลิกภาพ	0.845** (สูงมาก)	.000	✓	

(r) คือ ระดับความสัมพันธ์

4. ความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรีที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองที่มีอิทธิพลต่อระดับความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรีที่มีต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรีที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองในภาพรวม มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระดับความคิดเห็นของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรีที่มีต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก ($r = 0.841$, $p < 0.05$) แสดงว่าระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองในภาพรวมเพิ่มขึ้น ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะเพิ่มขึ้น แต่ถ้าระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองในภาพรวมลดลง ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะลดลง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม (Y_{total}) ในทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก ได้แก่ ด้านค่านิยม ($r = 0.821$, $p < 0.05$) และด้านบุคลิกภาพ ($r = 0.845$, $p < 0.05$) อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

และมีความสัมพันธ์ในระดับสูง ได้แก่ ด้านความเชื่อ ($r = 0.718, p < 0.05$) และด้านทัศนคติ ($r = 0.767, p < 0.05$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1. ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องความสำคัญของการเมืองให้มากขึ้น โดยเฉพาะความสำคัญและผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ และควรปรับปรุงให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นว่าการเมืองนั้นมีความสำคัญกับประเทศ
2. ควรส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของการเมืองที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนให้มากขึ้น และควรปรับปรุงโดยการให้ความรู้กับประชาชนให้รู้ว่าการเมืองนั้นมีความสำคัญกับประเทศอย่างไร
3. ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องประโยชน์และความสำคัญของการร่วมแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจทางการเมืองให้มากขึ้น และควรปรับปรุงให้ประชาชนนั้นมีความรู้ ความเข้าใจและให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งมากขึ้น
4. ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อดีของการติดต่อกับหน่วยงานราชการ เพื่อเสนอกฎหมายให้มากขึ้น และควรปรับปรุงให้ประชาชนมีความรู้ มีความสนใจ และให้ความสำคัญกับการตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานในท้องถิ่นเพื่อเสนอกฎหมายมากขึ้น
5. ควรส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนัก และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อแก้ปัญหาทางสังคมในชุมชนให้มากขึ้น และควรปรับปรุงให้ประชาชนมีการทำงาน ร่วมกับกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการร่วมตัดสินใจปัญหาที่เกิดขึ้นจากรัฐบาล
6. ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจและมีความตระหนัก และให้ความสำคัญกับเรื่องของการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งตัวแทน เลือกคนดี เพื่อเข้าไปทำหน้าที่แทนประชาชน ทำเพื่อส่วนรวม ทำประโยชน์ให้กับประเทศ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนให้มากขึ้น และควรปรับปรุงโดยการให้ความรู้กับประชาชน ในการณรงค์ให้มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งตัวแทนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษารั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมประชาชน ในกลุ่มที่ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงประสิทธิภาพรูปแบบและกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่อไป
2. ควรศึกษาถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ยังไม่มีการปรากฏในการวิจัยครั้งนี้ เช่น การร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเมือง เป็นต้น

สรุป

ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านค่านิยม ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.43) รองลงมาคือ ด้านทัศนคติ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.39) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านความเชื่อ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.43) 2) ระดับความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อรูปแบบและกิจกรรม ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการร่วมแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.36) รองลงมาคือ ด้านการแสดงประชาติ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.33) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการเลือกตั้งตัวแทน ($\bar{X} = 3.13$, S.D. = 0.80) 3) ระดับความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรีที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับความคิดเห็นของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรีที่มีต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับ สูงมาก ($r = .0841$, $p < 0.05$) 4) ระดับความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางการเมืองสามารถอธิบายความผันแปรของกับระดับความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ร้อยละ 73.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($R^2 = 0.731$) และมีค่า R^2 ที่ปรับค่าแล้ว ร้อยละ 72.90 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ 0.167 (Std.Error = 0.167) และสมการการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปของคะแนนดิบ คือ $Y = 1.245 + 0.241$ บุคลิกภาพ + 0.267 ค่านิยม + 0.156 ทัศนคติ และพฤติกรรมทางการเมืองที่สามารถอธิบายความผันแปรของระดับความคิดเห็นของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ดีที่สุด ซึ่งได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ($\beta = 0.345$) ด้านค่านิยม ($\beta = 0.359$) ด้านทัศนคติ ($\beta = 0.190$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารอ้างอิง

- กรกช กาวิล. (2554). รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2559). ประกาศสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง เรื่อง จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร แยกเป็นกรุงเทพมหานครและจังหวัดต่าง ๆ ตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553. ค้นเมื่อ 30 ธันวาคม 2559, จาก http://stat.dopa.go.th/stat/y_stat53.html 2553.
- เกษม อุทยานิน. (2516). หลักรัฐศาสตร์. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- โกวิท พวงงาม. (2546). **การปกครองท้องถิ่นไทย** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: วิทยุชน.
- นุชปภาดา ธนวิโรดม. (2557). **พฤติกรรมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลนคร นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุจิต บุญบงการ และสุชุม นวลสกุล. (2540). **แนวโน้มในอนาคตของพัฒนาการทางการเมือง เอกสารการสอบชุมนุมวิชาปัญหาพัฒนาการทางการเมืองไทย หน่วยที่ 8 - 15 มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมิกราช** (พิมพ์ครั้งที่ 10). นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกาญจนบุรี. (2554). **สถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554**. ค้นเมื่อ 29 ธันวาคม 2559, จาก https://www.ect.go.th/ect_th/more_news.php?cid=14&filename=index
- _____. (2557). **สถิติการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการทั่วไป เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2557**. ค้นเมื่อ 29 ธันวาคม 2559, จาก https://www.ect.go.th/ect_th/more_news.php?cid=15&filename=index
- Allport, G. (1973). **Personality: A psychological interpretation**. New York: Henry Holt and Company.
- Easton, D. & Dennis, J. (1969). **Children in the political system: Origin of political legitimacy**. New York: McGraw Hill.
- Miller, S. R. (1995). **Children's fears: A review of the literature with implications**. Boston: Houghton Mifflin.
- Myron, W. (1971). **Political participation: Crisis of political process**. in Leonard Binder (ed.). **Crisis and Sequences in Political Princeton**: Princeton University Press.
- Yamane, T. (1973). **Statistics: An introductory analysis** (3rd ed.). New York: Harper and Row.